

ИНСТРУКЦИЈА ЗА ОРГАНЕ ДРЖАВНЕ УПРАВЕ И СЛУЖБЕ ВЛАДЕ
И
ЗАПОСЛЕНЕ У ОРГАНИМА ДРЖАВНЕ УПРАВЕ И СЛУЖБИ ВЛАДЕ
током ванредних околности изазваних епидемијом „коронавируса“

Мере превенције ширења заразе су усаглашене са савременим стандардима заштите запослених на раду, у условима епидемиолошке ситуације, са циљем смањења ризика по привреду и становништво.

Опште мере превенције

У клиничком смислу, инфекција „коронавирусом“ доводи до болести, која је од стране званичника Саветске здравствене организације названа „COVID-19“. Вирус се може пренети са особе на особу уколико постоји блиски контакт са зараженом особом (до три метра удаљености), односно путем капљица респираторног тракта које настају када заражена особа кија и кашље.

Вирус изазива болест сличну прехлади и сезонском грипу, па иако тренутно нема одговарајуће вакцине, болест је у већини случајева лако излечива, а смртност ниска. Иницијални симптоми су: главобоља, температура праћена сувим кашљем.

Како би се умањио ризик инфекције и ширења заразе, потребно је примењивати уобичајене мере, које важе и у случају сезонског грипа:

- Избегавати блиске контакте, посебно са особама које имају симптоме прехладе и грипа, односно уколико је могуће бити на минималној физичкој дистанци од друге особе (око три метра);
- Често прање руку, топлом водом и сапуном, минимум 20 секунди, посебно након „ризичног“ контакта. У недостатку воде и сапуна, користити дезинфекциона средства за руке са садржајем минимум 60% алкохола);
- Избегавати додиривање уста, носа и очију, осим марамицом и чистим рукама;
- Повремено умивање чистим рукама и испирање уста топлом водом, чајем или средствима за оралну хигијену;
- Чишћење и дезинфекција радних површина, пре свега радних столова, тастатура, телефона итд;
- Често проветравање канцеларија и службених просторија;
- Уносити довољно течности и витамина, редовни оброци и спавање (одржавање имунитета).

Мере превенције у случају појаве симптома

Појаве симптома налик прехлади и грипу не значи да је особа инфицирана „коронавирусом“.

С обзиром да су први случајеви вируса регистровани у Републици Србији, неопходно је друштвено одговорно понашање појединаца/запослених, односно поштовање општих

мера превенције уз обавезне консултације са лекаром уколико се појаве први симптоми прехладе или грипа. Појавом првих симптома потребно је:

- Уколико приметите било који симптом болести, потребно је да контактирате број телефона за ваш град који можете наћи на www.covid19.rs Консултовати лекара, телефонски или одласком у најближу амбуланту;
- колико је могуће ограничити контакт са здравим особама („самоизолација“, док се не утврди узрок симптома); спречити ширење капљица респираторног тракта приликом кијања и кашљања (користити марамицу за једнократну употребу, односно кијање у надлактицу).
- Не долазити на посао уколико се код вас јаве типични симптоми као што су грозница, кашаљ или потешкоће са дисањем;
- Уколико сте се у протеклих 14 дана вратили са путовања из земаља која су жариште вируса
- или уколико сте били у блиском контакту са особама за које се сумња да су заражене „коронавирусом“.

Мере превенције приликом службених сусрета

Пословна активност захтева сталну комуникацију са запосленима, тимски рад и групне сусрете са странкама/учесницима неког састанка. Превенција ширења заразе треба да подржи пословну активности, па се у датим околностима предлажу следеће мере:

- На улазним вратима у службене просторије поставити обавештења да је при уласку обавезна дезинфекција руку за све (запослене и посетиоце);
- Појачати контролу уласка у службене просторије;
- Ограничити путовања у иностранство, посебно у земље у којима постоји изражена епидемија;
- Уколико су путовања неопходна, посебно водити рачуна о мерама опште превенције;
- Приликом службених сусрета избегавати руковање;
- Ограничити групне службене састанке (до четири особе);
- За састанке користити веће просторије како би се између учесника омогућила физичка дистанца од бар једног метра;
- Пре почетка и након састанка потребно је проветрити и дезинфиковати просторију (радне површине, кваке, коришћену апаратуру итд.);
- Ограничити време трајања састанака до 20 минута;
- На састанку служити флаширану воду.
- За запослене који раде са странкама обезбеђена су дезинфекциона средства за руке и маске
- Уколико запослени приватно путује ван земље, треба о томе да обавести особу у компанији задужену за безбедност и здравље на раду;
- Сви органи државне управе и службе Владе треба да размотре мере за смањење преноса заразе а) међу запосленима, (б) заштиту људи који су изложени већем ризику од штетних здравствених компликација, (ц) мере за одржавање службених процеса и (д) минимизирање негативних ефеката на друге субјекте у њиховим ланцима снабдевања

Опште препоруке за органе државне управе и службе Владе као послодавце

- Надгледати изостанке запослених са радних места. Потребно је спровести планове за наставак основних службених процеса у случају да се догоди већи број изостанака од уобичајеног.
  - Преусмеравати запослене за обављање основних функција тако да радно место може да функционише, чак и ако кључни чланови нису присутни.
  - Извршити процену суштинских функција и по потреби промените пословну праксу ако је потребно за одржавање критичних активности.
  - Прегледати политике људских ресурса како би били сигурни да су политике и праксе у складу са препорукама за јавно здравство и у складу са важећим одлукама државних органа
- Напомена: поштовати меру Владе Републике Србије којом су суспендована окупљања 100 и више људи у затвореним просторијама.

Посебне мере превенције

Посебне мере примењују се у складу са могућностима:

- Запосленима на дневном нивоу обезбедити коришћење средства за општу превенцију (топлу воду и сапун, средства за дезинфекцију руку и радних површина, медицинске маске и рукавице, флаширану воду итд);
- Запосленима који спадају у потенцијално угрожене групе (труднице и особе са малом децом, као и особе које имају хроничне болести) омогућити рад од куће;
- Дати предност комуникацији путем телефона, интернета, конференцијских позива итд;
- У зависности од врсте послова, пратити информације и препоруке путем доступних, званичних извора информисања
- Посебно за веће службене системе (50 и више запослених и они који имају велики фреквенцију странака), обезбедити контакт са амбулантом који би се могао одмах активирати у случају појаве „ризичне“ ситуације.
- У случају да се у просторијама задеси особа која није запослени са симптомима налик прехлади или грипу, а не понаша се у складу са мерама опште превенције, треба да се са дозвољене дистанце упозори од стране запослених. Ако особа не послуша упозорење треба позвати службу обезбеђења,
- Уколико се у просторијама задеси особа која није запослени, а којој се стање налик прехлади или грипу нагло погорша, потребно ју је на безбедан начин изоловати и позвати хитну медицинску службу.

У случају да дође до сумње да је запослени инфициран “коронавирусом” и буде упућен у “самоизолацију” (својевољно или по предлогу лекара), потребно је да обезбеди медицинску потврду да је по овом основу одсуствовао.

Измене у пружању услуга јавног сектора

У циљу обезбеђења пружања услуга у сектору државне управе, односно јавне управе препоручују се следеће привремене мере:

- У циљу спречавања ширења заразе и заштите здравља странака и запослених у, од 13.марта 2020. године, рад са странкама ће се одвијати од 08-13 часова:
обавезним заказивањем термина путем електронске адресе сваког органа државне управе, дан унапред до 14 часова
- **ТРЕБА ДОДАТИ ЈОШ**

НАПОМЕНА: У складу са развојем епидемиолошке ситуације у Републици Србије, ова инструкција и кодекс понашања су подложне изменама